

مەتەن

مرزاخۆرە لەدەربەریت

چیرۆكا « لیلی العثمان »

و. د. نافع ئاكرهیی

د پشت شوشەى را تەماشای وى دكر . . . هیشتا رویمەتى سېندى بى
سارو فېنگ بو ، هەتافى كەزىت خۆبى د زەر ل ئەسمانى شور دكر ئەفە
دا د دەرباينى دا مەلەفانیا بكەن و گەرماتى بى هیدى زىاد بكەن . . .
تا د گەهیتە وى و هەست ب خافینسا ئەندامیت خۆبكەت ل پاش
شەفەكا ساردا .

للفنينا وى دەست بى بكەت . . . ب زەحمەتى پیت وى ب بزفن
. . . گافەكى تىك بشالین . . . هەر وەك هارى كارى یا تىك و دوو
دكەن و پاشان ل تىك و دوو دویر د كەفنه شه . . . وەكو دەستیت ب
ئافى دا چۆبەكى

هەوار دكەنە بەر دەرباقانیت ماندى . . . لى پا دچن و ئافى یا خو
فەنادەن ، ئارام د پیت . . . خوقىك دئینیت ب چرمسین و بى توانایى فە
هیدى هیدى د پیتە خۆب دەستفە بەردانەك و پاشى فیری فى وەزەحى د
پیت تا فەدگەرىن ئەفە سەر بزاقا تورەبى یا خو بو

هەولدانەكا تیر و تیز دا ل تەنگافى بى رزگار ب پیت كو هەژاندنەكا
بى كافی یا هەواى ئیخست بوو تیداو چافەرى یا هەژاندنەكا دیکە دكەت
دا فەگەریتەف حالى ئاسایى بەرى .

یا ل سەرگازا پشتى درىزكرى . . . ل هەولدان و بزاقى ماندى
نابیت و ئەزى دوو چاقیت چافدیرم د پشت شوشەى را . . . وەزەحى

وى من د ئیشیت . . . وەزەحى ئیفلجى كو وەنەكەت بەك پىنگاف
بلفلپیت . . . دویرنى یە بو مەودایەكى ل سەرفى حالەى بمینیت
. . . مەودایەكى د ئاف وان مەودایت د هین و دچن و سلاقال رویمەتیت
روژیت تەزى روناهى دكەن . . . كى ب فى دیلی رازى د پیت . . .
كى ل مەحەز ئازادىن ناكەت ل هەمى دەمەكى دا . . . بەلى چەوا ئەف
بەلەنگازە دى سەربەستى یا ل دەست چۆبى فەگەریتەفە . . . ؟ !

دلئى من بى سوت . . . تىكاورجا من ل وى كرن كول دف من بوو
دەستیت ساریت خۆ تىك د هوسین دا گەرم بین :-

-: توب خودى راستكەفە دا ئارم بپیت . . . یان زى بكۆزە دا ئەز
رەحەت بيم . پشى بەك هەلكیشا . . .

-: تە چ شول بى یە . . . !! ئەو تەنھا كیزەكە .

تورەیا خۆ من داعویرا . . .

-: هوسا تو تەماشای فى خودان ئازار و بەلەنگازى دكەى . . . ! ئەو نزانیت
كو ئەول دەف من كیزنى یە . . . ب هەستا دەروونى یا من مېرى بەك
نى یە . . . ئەو زى گىسان ل بەرەكە . . . ب شكەستن و بى توانایى و
بى هیزی یا كو چو جارا ئیترافى بى ناكەت . . . هەولاددەت . . . لى پا
وەزەحى وى نیشانى وى هەندى یە . . . هیفى دكەت كو دەستەك . . . هەر
دەستەك پیت بى یەك . . . هەر بى یەك پیت . . . درىز بپیت و ب

لفلقينيت و هاري كاري سا وى بكت تاراست بيته فه و ديلي سا وى
فه بيته فه... نهو يا شهقا سارا بهرنى تيدا دژى.

دهنگى كه تى من نه شينت بگه هيتى... چه و ايزانيت كو
نهزا عاجزى و نه خو شينت خودا دعويم... ل دوماهى دا نه و زى
زه لامه كه وهكو هه مى زه لاسا... ل دهف وى گرينگ تى به ژنا كيزو
مير ولهيا و هر گه رباى بيت يان زى نه... گرينگ نهوه ده بيا تول وه زعه كى
وهسا دابى كول ديف هه و او هه وسيت وى به و ميسرانى سا وى نارام و
رهحت و دامر كينى و غرور و خوهه لكيشانا وى رازى كهى... نهو
مير ولى د بيت و وهكو كيزه كى... بهلى نهز تيرا دناف سينگى دا چه قى د
بينم... «فه تحياى»!

«فه تحياى» قه بيل نه كر ل جيهى خوب لقلقت... خو يشكا منا مهزن
ههوار كره سهرى و گوئى:
:- ههسته ب برقه...!

لى يا «فه تحياى» نلستن دقبت و جهز دكمت هه رل سهر نيك وه زع
بميينيت، نه قيت بلقلقت... هه رل سهر نقيت خود ريسز كرى
مافه... لحيفا خو هه لكيشاو دوو سى جارا نوقه نوقه كر... پيشى
به رشفى بده ته قوب بيزيت:-

:- نالقلقم و ناچم... من رويمه تى وى نه قيت...!!
نهزا بچيك بووم... زمانى من نه وى هه مى گاغا لال دكهن قه بيل نه كر
لايه ننگيرى سا فه تحياى بكت... كو نه و زى بيته بهر چاف و
ناشكرا كمت كو كه ريت وى زى زى فه دهن... نه زى جهز ناكهم
بچم... بهلى ده بيا هه لويسنا من زى وهكو نه وى ت ديكه بيت...
«فه تحياى» به قيت خو گوئن و چا قيت خو نفلانده فه دا فه گه ريه فه وى
خه ونا زى هوشيار كرى... وهسا من هزر كر كو خو يشكا منا مهزن
هه لويسنا «فه تحياى» قه بيل كر... بهلى دوو باره ب توندى هه ژاندى
گوئى:-

:- ههسته... پاش مه و دايه كى كيم بايى مه دى هيت و دى پيكفه چينه
وى جيهى... «فه تحيا» زخه هه ستاقه ول سهر نقيت خو رابو و فه
چريسك ژناف چافا دچوون... ل سهر وى هندى كو هه لويسنه كا
كرت بوو بهلى من زى جهز د كر و هيليا من نهو بوو كو جاره كى نه زى
فى هه لويسنى بينمه بهر چاف:- نهز ناچم... بايى من ب خورنى من
نا بهت... تو بو هنده خو ماندى دكهى...؟! گه ريا فه ب توندى خو
قيلك نيشا د ناف نقيت خودا... ليره دا دهنگى خو يشكا منا سى هات
كو تكال خو يشكا منا مهزن دكرن و دگوت:-

:- لى گه رى و تشنى ب خورنى ل سهر نه سه پينه...!! لى يا فى تكاى
خو يشكا منا مهزن تويره كر كو ب توندى ههوار كرى:-

:- نه... نه ب جى ناهيلم... نايبت بيرسارى ب تنى نه و بدهت...
نايبت ربا وى ب سهر كه قيت... نايبت ل مه جودا بيت... ده بيا هه

دگه ل مه بهيت...! خو يشكا منا سى نيز يكي «فه تحياى» بوود گه ل
ميره بانى هه ژاندى گوئى:- «فه تحيا» ده بيا دگه ل مه بهيى...!
:- كه ريت من زچوونى فه د بن... من نهو نه قيت و نه زجه: ناكهم
بينم.

:- مه هه بيا نه قيت وى ب بينن... دى بيزينى دا يكي يا سوزدار به د
گه ل مه «فه تحياى» تيز ب فان به يقا كرن و گوئى:-
:- نايبت ناخشتنى دگه ل ده بيا خو بكه مين... نهو شولا وى دقبت د
كمت و ده بيا نه م د رازى بين:-

:- دويسر نيه ناخشتنى مفاوسود تيدا هه بن... ههسته دگه ل مه ده بيا
ده بيا كه گوهر ل دهنگى مه بيت... ده بيا بزانيت كو نه م د رازى پنه لفى
هيشكى و فى جهو رو زولمى...!

:- ههسته «فه تحيا»

:- نه خير... نهز ناهيم

:- واته تو بيرسارا خو يا ب تنى هه لى ديزيرى... باشه دى ته هيلين و دى
چين...!! خو يشكا منا مهزن پيدا چوو گوئى:-

:- بهلى دى چين و ته هيلين و نه م بتنى دى بهرام به را چاره نقيسا خو
راوهستين...! «فه تحياى» گوئى:-

:- نهو دگه ل ميسرى خودى هنگو لال كهن و نا هيلن ب ناخطن، دى
هنكو ژ نيك جودا كهن...!!

خو يشكا مه يا مهزن نهو بى دهنگ كر و گوئى:

:- نه شيت... نه م دى ب هيشكى و توندى ل بهرام بهر وى راههستين و
وهكى ته نه م ترسونك نايين.

پاشى بهرى خو وه رگيرا لايى من و خو يشكا مه يا سى وى گوئى:-

:- وهرن دا بچين... نهز د زانم چ چا فه رى يا مه د كمت ل و پرى.

***

ل و پرى... د ماله كا دى دا رويمه تى ده بيا من بى چا فه رى به... نهو
رويمه تى پان كو دوو كه زيت مه زن و سوسور ل هه ر دوو لادا د هينه
خارى ول سهر هه ر دوو مليت وى بى د مه ر مهورى دا داد به زن...
مرو فه كى دى جگه ل بايى مه بو خو يارى بايى دكمت... ل سهر سينگى
وى زار و كه كى دى وى شيسرى د خوت كول من جهرام كرى و نه دايه
من... نه گه ر نهو نه م چووين و دبرگه ه فه كر... گرينگ نى به كو ب
شهو ق و سوز فه مه ل بهر سينگى خو فه ب شديت... دلى وى ب
شادى ناهه لپه ريت... بهلى چا قيت وى دى بزفن دا مه ب هه ژميريت

نيك... دوو... سى... كا يا چارى...!!؟

***

نهز فه له ريزيم كه له گرى د گه رى يا مندا په نگيا... روندى كيت من

دهر پهرين ... خویشکا منا مه زن روندکیت من دیتن ... ب دلسوژی
ل سهر زاروکی یا من کره گری ... هم یی دچین بهرهف دهرگه هی نویدی
... دهنگی « فتهحیا » خود ناف نقتینادا فیک تینای ل دیتف مه بوو ...
:- توب خودی ... نه گهر ژمن پرسى ب بیژنی یا مری ... !!!

***

مرنی دهنگه کنی هه ی که سى گوهر لى نی به جگه ل وی که سى نه بیت
کو چه زوی دکهت ... مرن ل دهف مه ژيانا خوشی و شادى بوو ...
نهف دریان و پارچه پارچه بینه د ناف فان لایانه دا زاروکی یا مه ماندی کر
... شادی و خوشی یا مه گه له ک جارال بهر بسر ... مه ژینى د ناف
هه سى یادا نه هیلا ... ده ماریت مه سوتاندن ... هه ناف زوی گه له کا
گهرم بوول وی روژی ... روزا ژیک جوادینى ، ناشکرا کر کو مرنی
وه کو ژيانى هونیت خوینى د هه من ... نه رنی ده بیا هم فی ژيانى ب ریفه
بسه ين ، هم وه سا د هه رفتی و نه مسای ... یان ب ته او ی سا وه رارو
تیگه هیشتنى .

***

هه ست و تیگه هیشتن « فتهحیای » د پیش هه ست و تیگه هیشتن مه دا
نه بوو ... مه برین د دیت و هه ست یی دکر ... مه دگششى
... چونکه مه نه دقیا کیمه ک ژوانى بمریت ... مه دقیا دگه ل مه
وه راری ب بنیت و مه زن ب بیت و هیوا مه توند تر بکتهت کو بشین وی
دایکابه تی یا دروه ده کین و ب بیژین مه نه قیت ول بهر چاقیت ده بکا
خو هه وار بکه ين .

لی یا نه فر و هه ستا مه دقیت ژمه جودا بییت ... « فتهحیای » د قیت
بمینیت و مه هه سى کا بکه ته د ناف هیتوینا تویره یی دا ، هه وه ک مه یی
قیای نهف جوادینسه رووی بدهت ... ل ویسری تویره یا ده بکا مه
چا هه رنی یا مه بیه ... شه رنی وی کو بابی مه نایینیت به لى هه ست یی
دکتهت ... ل بهر امبه روی رادوه ستیت ... ل سهری جاددی
رادوه ستیت و خاترا خوژمه د خازیت و نه ویریت نیریک بییت ...
نه گهر نیریک بوودى تویره یی ژى دهرکه قیت هه وه کو داپیرامه نهف
رهوشته نیشان دای ل پیش نهودا ... ل وی روژی دا ل پیش چاقیت مه
بابی مه قوتاو ... گری ... نه ل بهر ژان و نازارا به لکو عیجزیا وی
بووی بوو کو شهرم ژمه دکر ... ژوی روژی فه خو دویسرکر ...
نوتوموینلا خو ل دویر فیه رادگرت ... هم په یاده د بووین وه کو وان
هه سپیت د ژانن دى هینه فروتن یان دى هینه کوشتن ... یان ژى د ناف
نه خسته خانه کنی دا دى هینه چه پس کرن کو هیچ بیهنه کا خوشا قیانی لى
ناهیت بهر امبه ر بهنه نه خوشا گرکانیت تویره یی ...

بابی مه رادوه ستیت دگه ل مبه ره بانى یا خو چا هه رنی یا گه هیشتن پیت
زاروکی یا مه دکهن بو برینسا وی دویسری ... هه رکو دگه هینه
به رده رگه هه هم بو خاتر خاستننى ده ستى خو بو بلشد دکهن ود

هه ژینین و نه وژی هه روه سال هه می جارا وه سا هه ر دکر کو خاتر
خاستنا وی وی جارنی یا ب دوساهى کی به ... به لى قیاری د هات
... ب ناکامى نهو جاددا تهنگه کو هم تیندا تیند بهرین ل ده می روژی
ناخا وی ته ژى روناهى کر بوو مه د بریه فه وژی دهر دکه تین کو تارینى
ناشکرا دکر کا دهر وونى مه چهندى تارى بهو نار هه متى و ناجزی یا مه یا
چه نده و هه ژاری و به له نگازی یا کو د روژه کا ته او د مالا ده بکا خودا مه
دیتى و تام کرى ... جادده مه د پری ب له تر سل وی ده می هم پیندا د
چووین ... دلیت مه وه کو چیچا د هه لفرین و مه هه وار دکر :
:- هم فه گه ریای نه فه دهف ته باب ... مه ل سهر په ریت دلنى خو
هه لگه ره فه ... مه هه لفرینه ... هم تکا ورجا دکه ين جاره کادى مه
نه ئینه فه تیره .

***

لیره دا کیزه که خو فیک د نینیت ول ویری « فتهحیای » خو فیک دینا
... قه بیسل نه کسر کو خویشکا مه وی ژیهی وی هه لقییت ... د
دهر وونى خودا خویشکا مه چه ز دکر کو هم ژى وه کی « فتهحیای »
هه له قیین ژنقیناوب بیژینه بابی خو کو هم هه می چه زناکه ين بچه دهف
ده بکا خو ... لی یا ب هه ستا زاروکی یا خود زاننى ده بیا بزه افه ک هه بیت
... ده بیا بهر امبه رى خه رابى و شه رى ده بکا خوراوه ستین ... یان ده بیا
قیسرینى ... تا تیگه هه ين و لى فیسریین و پاشى ب هه مان چه ک ل
بهر امبه رى راوه ستین ... چاکه ... خه راب نی به ... بلا له شى مه
یى ته ر پیچه ک نازارا ب بنیت ... باشه نه گهر هیشکی وی سوزى یا
وی ... کو هیچ که سه ک تا میرنى وی ژى نه شیت بهر امبه ر راوه ستین
... مه ب ئیشینیت و پارچه پارچه بکات ... میرى نوى هه ر ته ماشا
دکتهت ... هیچ شوله ک وی نی به جگه ل پاره دان و سه رف کرنى و
دامرکاندنا وی له شى ته رنى ته ژى بینها خوش و چه زى وی .

***

نهو خه رابى و شه ر چا هه ریت مه بوون ... هه وه ک ساری یا شه فنى
چا هه رى یا وی کیزى به دا پیت وی رهق بین و نه وژی چا هه رى یا
سپیده کا نوى بکه ن دا هه ناسى هه لکیشیت و ره قیین پیت کیزى بهر
بدهت ... « فتهحیا » ژى وه سا ... دقیا پشى یا وی ده می هه لکیشیت
... گرینگه نی به ل چه م وی نه گهر یی شول و کار ژى ل جیهی خو
بمیتسه فه ... لی یا وی هم دوا نه ئیخستین ... مه هه ر سیکا خو
ناماده کر و بهره ف نوتوموینلا بابی خو چووین ... دلنى مه د نه رزى ...
ل ده می پیت مه ناخا جاددى دیتى ... هم زیده تر فه لرزین و هه ژایین
... بابى مه هه ست ب وی له رزینى کسر ... ده ستى خو ل سهر ملنى
خویشکا مه یا مه زن داناو گوتى :

:- نه گهر ده بکا ته گوتى کاتنى « فتهحیا » ب بیژنی نه فر و خوینا

نه مر یکی یا فه خارى ... !!

ل وی دهسی من ههست ب تاما وی خوئی کر دهفسی خودا ...
ههناقیت من گرز بوون ، قره قر من کر ... وهکو وی مریشکا ههناقیت
خود کفشیق و قره قرنی دکهت دا هیلکه کی بکهت ... من زی زکی
خوگر و گفشی و ههوار کر :

-: نای زکی من ... نای زکی من !!

بابی من سهری من گرت ... دزانی چ دههناقیت مندا ههیه ...
ترسه ... !! ل دهمی گوئی :

-: نه ترسه ... دهیبا نه ترسی و زیره کی بی ... !
***

کیها زیره کی ... !! ههتا تهسمان زی بی شیلی بوو ... زه لالی یا
وی نه مابوو ... بی تویره بوو ... ههروهک تشه کی وی نازیر ل
تهدری دی مریت ... ناخا جاددی زی ههست ب لیدانا دلنی مه دکر
... هزار داستان و سهرهاتی د میشکی مه داتیلدپهرین ... ل وی
دهمی مه جادده د پری ...

ههر ل دهمی ده رگه هه فکری ... چاقیت دهیکا مه به لاقه بوون و
گوئی :-

-: کا خویشکا ههوه ... !؟

-: نه هاتی به ...

ب ناخفته کا دل شکهستی فه خویشکا مه یا مه زن گوئی کو دلنی من بو

سوت . دهستی دهیکا من ب توندی که ته سهر روی وی ... دهنگی
سه ترا دهستی وی ل رویه تی من ده رچوو ...

-: هوبن ب تنی ... ! بوچی د گهل ههوه نه هات ... !؟

-: خو یا ته مریکی یا فه خاری ... !!

دهیکا من کره ههوار و گوئی :-

-: تا نه گه هه می خو یا ته مریکی فه خاری ...

تهم راکیشاینه زوری و ... عه پای نارمیشی خو هه لگرت و
ته ماشای مه کرو گوئی :

-: دی چم ... نهو دی نیم و ... دی بین ... !

وهکو چینه کا تویره هار و بهر دای ده رچوو ... ته می زی د لهر زینی ده
مانه فه .

***

کیز دله رزی ... نشروزی خو ناخا خو ل سهر نهدری دا نینابوو
خاری ... ههروه سال سهر وی پارچا ده ریایا ل بهرامه ر مه ... ل
سهر بهر بانگی ... عه فری کیم کیمه خود کیشا بهر رویی روژی ...

سه تره یه کی د خوت و دگریت و روندکیت وی د بته پهریشکیت بارانی و
د کهفته سهر نهدری ... چونکه که تن و مرنا ل سهر رویه تی گیای
حهزی دکهن ، ناف چوو ... زیده بوو گه هیشته دهف کیزی ...
ههست ب ساری یا نافی کر ... خو زیده تر فیک نینا ... دم و کات
گه لیک هندی د چوو ... نهو زی بی شول و کاره و د لهر زیت و د
لهر زیت ... ل بیرا من د نیتسه فه نهو لهر زینا ته م تیدا زباین .

***

ههتا ناخا نیرو یا یا گهرمه ... حهوشا مالی - مالا دهیکا مه - یا پاکزو
رهونه قدر بوو ... بته داره کا کهسک د نیتسه کی دا بوو ... برکه کا معزن

ل خشتال دوور وی داری دهیکا من ناخا کر بوو ... ناخا وی برکی د
چاندیری یا هندهک رهوه کیت کیم خوردا دانا بوو دا خارن و خیرا دارا
مه زن نه بدن و سهری خو ل سهر وی را بلند نه کهن و هه می جیهی ناخی
ناف ناهدت ... ته نها بنی داری نه بیت ، دا هیچ رهوه کیت دیکه بی د
مشه خور ل دهف شین نه بن و لی ب سهر نه کهفن و کر می بکهن ...

حهز نه دکر هیچ رهوه که کی هیز دار بهرامه ر بته دارا وی راوهستیت ...
رهوه کیت دیکه زی هه ر بو خه ملاندنا بته دارا وی نه .

ل بن عولنی کو دوو سی په یسکا ل تهدری حهوشی بلند تر بوو ...
تهم هه ر سی بیکشه نویسی ل دهف نیک رویشتی بووین ... ل سهر
نالیکیت ستویر و نقش کری ... مه خو بیکشه نویساند بوو ... هه ر

چه نده دونیایا گهرم بوو ... لی یا له شیت مه فه دله رزیان ... زباینی
مه د ناف حهوشی دا د هات و د چوو ... ل دهف بته داری تا دو ماسی یا
حهوشی ... بز نه ک ل ویری یا گری دای بووی نار ه حهت بوو ...

داره ک دهستی دا بوو ... هه ر کو زیده تر تویره و نار ه حهت دبوو داره ک ل
پشیا بزنی دا ... بزنا بهله نگاز زی دا که ته مه ته مه ته کا بی لقلشین
... ل دیتشای دیمه نه می مه ههست ب لیدانا فی داری د کر ل سهر

پشیت مه ... شه پره زینی ته م د خارین ... زباینی مه د خار ...
دواکهفت ، نه هاته فه ... ل ویری ج دکهت ... ؟ ج ل بابی مه د
کهت ... ؟ ج تاوان بووی و ژنسابا مه یا باش و « فه تحیایی »
هه لده بستیت .

***

« فه تحیایی » ناشکرا کر باشی هینگی ... نهو وهختی ب فیرو
چووی ل وان با دهیکا وان د گهل و نی دا بوو ... دانا بوو د کو شیا خودا
... هیندهک سوزو میهره یانی یا نه راست ب سهر دا داباراندو ماجی کر
... ل زبیر عه پای خو کیکه کی پستک و شیرینی بو دله رزینا ...

بوئیکه شوشه بهك دایځ كو «فتهحيایځ» ههمی دهما جهز دكر ههبيت
... تهو ههمی ديارى و شیرینی و سوزا دره و «فتهحیا» ل سردابر ...

گهلهك پښ خوش بوو تهو میهره بانى یا بی كافی ... تم ژى ل جیهي خو
فه د لهرزین ؛ دویل وان ههمی تشتا ... ترسی ههمی قالیی مه پر كر
بوو ... لى پا «فتهحيایځ» باوهر كسروب سردا چوو ... ب لهزو

بهزى ههستافه و جلكیت خول بهر كرن و دگهل دهيكامه كهت و هات
... دیسان گوته مه كو دهيكامه گوښوویي كو خویشكیت وى زیاتر
بوكه شوشه و شیرینی یی دوهرگرتین ... «فتهحيایځ» غارداو دهستی

خو داځ دایكا مهو كهتنه رى و بهرهف مه هاتن .

***

هیشتا تم فه دله رزین ... لى پا دهمی رومیتهی «فتهحيایځ» ب

شادی بهرهف مه هاتی لهرزین و ترس ل دهف مه نهما ... وهسا مه
هزر كر كو تشتهكى نوی یی د دلی دهيكامه هاتی په چى كرن و دروست
بوون ... دى مه ههمیا پیکه جهمینت ... تم ههمی ههلهبرین و مه

خو ههلافت و بهرهف وان چووینه پښ دا شادی یا نه هتگافا مه كول
پاش بنهن كورتي بهكامه زن دهرچووی دگهل خوشیت «فتهحيایځ»
تیکههل بین ... ههركو ... گه هیشتینه نیشه كا جهوشی ... نيزيك

بنه دارى ... دهيكامه ههوارهك راهیلا ... دلی مه ههمیا ل بهر
راوهستاو قهتیا ... عهباى خو دانا ... هافیه لایهكى و ... دست
پى كرب قوتانا مه ... پیکه نوسانا مه ژييك فه كر ... تم ژييك جودا

كرین ... تم كه تپین ... ناف چافیت مه ب ته درى گهرم كهتن
... تهم فيك هاتین ... بوكه شوشه و شیرینی و ديارى ههمی
به لاهه بوون ... كهفا تال و سپی ل سهر دهفی دهيكامه كهت ...

فتهحيایځ «جهز دكر پارچه كا حهلوایځ هه لگرته فه لى پا پښ دهيكامه
پینه كا توند لى دا ... كهته سهر پشتا خو ... همول ددا ب بزافا
دهستیت خو ؛ بزافا پى یا ... كو لیدانیت پښ دهيكامه دویلر بكت

... بهلى نه دشیا ... تهو لیدان و تهو شهرى دهيكامه دگهل مه كرى
چو جارا ژ بیرا مه ناچیت ... ههروك نهو بزاف و لقلقینا كیزى بو
بوون نه مانا خو من د ئیشینت .

«فتهحیا» یا دریز كرى بوو ... چاهه رى یا دهستی ئیكى ل مه بوو
بووى دریز ب بیت دا ههستینه فه ... همول ددا رابته فه ... مه خو
گرژ دكر و گیف دكر و هیز و توانا مه د ئینانه دهست و پښ خو دا ئيك و
دوو بگرین ... لى پا دم و كات نه بوون بویر كرن ل «فتهحيایځ»

... تهو «فتهحیا» بریسا را خوب تنى دای ... ههروك وى ب تنى
مرنا خو ههلیزرتى ل ژیر پښ دهيكامه یا هار ... لقلقینت وى ئیفلیج
بوون ... تم د دویلر بووین ل جیهي لیدانا پى یاوهتا نهو ژى تم

هیشتا د دویلرین و دهیا بلقلشین .

***

- : دهیا تو بزافى بکى ... تشتهكى نه انجام بهدى .

هیدی گوته وى ... پاشى كورویى وى گهرم ماچى كرى
- : تكایى دكهم ... رجایى دكهم بلقلشه ... تشتهكى بکه ...

دهر كه فه !! ...

پرسى :- ل فى سهرما قهرسى دا ... ؟

رجاو تكایت من هاتنه خارى :

- : رجایى دكهم ... یان دهیا راست كه یه فه تا نارام بیت یان ژى

بكوژه و تهواو ... !

پیکه نى و گوئى :

- : بو چى بوون و هه بینا فى كیزى ژیر ناكهی !؟

- : یا ل پښ چافیت من ... ههولیت یی مفاو سو دیت وى من ئیشین

دهستى من په رخاندو گوئى !

- : ههمی همول دى مفاو سو دینه ... هیندهك همول دگه هنه

ته انجام و بهر ههمی دهن ... بلا لى گهرین ... دویلر نى به

سهر بکه فیت و خو رزگار بكت ... كى دزائیت ... روندك

سهر كهتنه گهریا من و هیدی من گوئ :

- : تو نزانى ... ! ل دهمی كیز و هردگه ریت گهلهك زه حمه ته بگه رته فه

سهر وه زغى ناسایى خو یی كهفن ... دهیا تم هاری كاری یا وى بکین .

ل وى رڙى مه ههولدا هاری كاری یا «فتهحيایځ» بدهین كودین

پښت دهيكامه د ههرشى ... تا نيزيكى بنه دارى یی ... پښ وى

گرت ... هپى دكر كو بشیت ل جیهي وى ههلقینت و خو د ناف ناخا

وى دا فه شیریت ... بنه دار لهرزى ... دهنكیت «كنارى یا» تهویت

سورو گه هیشتى كهتن ... نه گهر بنه داره كا وهسا مه ل مالا بابى خو هها

... دا غاردهین و فیکه دین و كومكسین و خوین و دا بهر كیت وان بو

خوشى و شادی فه پیکه دادهین و دا تیر ژى بین ... لى پا نهو «فتهحیا» یا

ل پښ چافیت مه نازارا د خوت و وى فیکى هپچ تام نه بوو ... ههز

وهسا شادى ژى تام نه بوو ... تا دهمی زربابى مه هاتى و دار د دهستى دا

... وهسا مه ههز دكر كو شیناتى یا دهيكامه ل ژیر داریت وى دى

که هی بیت ... لی پاد وی دهمی دا ژبیرا وی نه چوو کو «فتهحیا» توفی
 زلامه کنی دیکه به کو د پیش وی دا ژنکا وی یا ل کچینی نیخستی ...
 نو ژنکا نهو سامانی وی ... دار دانی ... ب توندتر لی دداو نهو زی
 ب غرور ل سمری وی راوه ستابوو .

***

ل بهرامبهر من بی راوه ستای بوو ... نزل سهر لیشا تهختی یا
 رویشی بووم و چافه ری سا تشه کی بووم بکته ... دهستی وی
 دریز بوو بو فله کرنا دهر گه هی بهر بانکی ... فله کره فله ... بایه کی خوش
 ب توندی هاته ژورو دهر گه هی تودی ب توندی پیشه دا ... چوو دهری
 ... پینگافه کنی ... دوو پینگا فا چوو پیش و پینگافه کا دی زی ...
 گه هیشته دهف کیزی ... ندری دنی راست که ته فله ... ؟ یان زی دنی
 کوژیت ... ؟ نزاب تهواوی دنی چ کهت ... !!؟

پیش وی دهمی کو دنی چپته دهری ل من پرسى : نه گهر من راست کره فله
 ... یان زی من کوشت ... دنی نارام وره حهت بی ؟
 من حهز نه دکر کو هز ریت من زیده تر ل توخییت بهر بانکی تیهرن ...
 نه ز گهر یامه فله بو چافه دیرى و دیددا چوونی د گهل وی دا ... بی خو
 بلند کسر ... پیش وی هندلی کو بی خو داهیتته ف خارى ... من
 هوار کر :

- : راوه سته ... چافه ری به !!

***

نهم چافه ری نه بووین ... ل دهمی دار هاتی به خار بو سهر له شی «
 فتهحیای» ل سهر وی هندى زی ل بهر هوین عینادو سهر پنجیا وی بوو
 ... مه قه بیسل نه کسر له شی وی برینسدار بییت یان بمریت ... مه
 همولدان دهستیت خو بو دیریز کهین ... لی پاد دهستیت مه نه گه هیشتنی
 ... دهیا زیاتر ل دهست دریز کردنی مه نه نجام دابا ... لی پاد هاری و
 نویره یی یا دهیکامه و نهو چریسکیت ل دهم و چافیت وی دهر دچوون ...
 ههمی بزاف و لفلقییت مه نیفلیج کرن ... نهم سى بووین و «فتهحیا»
 نیک بوو ... مه نه دفا نهم بیکفه بمرین ... دهیا بهر گریی زی
 بکه بن و راوه ستین ... دهیا بمینین ... خو دویر بکه بن ... تا
 هیز دار تر بین و روزه کنی فله گه رینه فله دهف دهیکا خو توندو زیره ک و توستتر
 ل ههمی لایه کی فه ... لهش و راو بیرو باوه و کار و شولیت خودا ...
 ل وی دهمی نهو تشیت بهرامبهر مه راوه ستاین و نه شیا بن به که لله ره فنی
 بیستیت مه که فل کهن نهم دویر که تین .

***

بی وی ل کیزی دویر کهت ... روینی خو وهر گیرا لاینی من ...
 دفنا وی کیمه ک سور بیوول بهر سهرمانی کو که هیشتی به رویمه تی وی
 ... پینگافیت وی رهق بیوون ... من دهست ل سوکری وهریناود
 کوشا خو ناو رجاو نکا من زی کرن :-
 - : نکام وایه نه کوژی !!

پیکه نینا وی بزکیا ... دهست ل نه ستوینی من وهرینا و نه ز گر تمه د
 نامیزا خودا ...
 - : بی گویمان نه ز د زاتم دهر بیرم و بیژم من نهف مرو فله د قیت ... !

د من گه پشت و گوئی :
 - : نه ز د زاتم تو بیرى ل چ د کهی ؟
 نه ز برمه نو دا گهرم و خوش دا سهری من دانا د نامیزا سینگى سینگى خو
 دا ... یاری ب پرچا من کرو به لاله دکر و داقیت وی راست د کر نه فله
 - : ناجز نه به ... خو تیک نه ده ... هوین بهر پرسیار نه بوون ل مرنا «
 فتهحیای» ... باوبسار و قه ی گرژو توند ژهوه ب هیز تر بیوو ...
 نهف دیبه نه ز بیرا من ناچیت و نه د چوو ... ههر چه نده نه زامه زن زی
 بیم

- : ههست و هس زی بی دمه زن بین !!

دهستى وی من گرت و تلیت من خود ناف دهستی وی دا فله شارت و
 کراسی وی من تهر کر ب رویارینکی روندکا .

« لیلی العثمان » چیرۆك نفیس و رزنامه گهرو فهرمان بهرا زیره کا نیر گه و
 تهله فزیونا کویتی د بهر نامیت رهوشه نیبری دا ... جیهه کنی دیار و چاکنی
 هدی د ههمی کونگریت تهده بی و روشه نیبری ل جیهانا عه ره بادا ...

چیرۆكیت وی ل جغزرا ریالیزمی یا مرو فایه تی دا دز فرن ... نهوئی
 بهر ههمی وی فله خوینته فله ب چاکنی په بکه رو وینه وه رهوشیت ژنکا
 روزه لاتى یا موسلمان دنی بییت : ههر وه ساوان وینا دنی ل دهورو
 بهریت خو بییت چونکه « لیلی العثمان » وینت هوساب چاکنی نا فا د
 کهت و د لفلقییت و د نیتته بهر چاف ... نهف چیرۆکه ل کومه لا
 چیرۆكیت وی کو ههر ب وی نافی یا هاتی به به لاله کرن .

د . نافع نا کره یی